

■ Laura Elizabeth
Howe Richards

Balaca oğlan bütün günü tarlada işləyirdi. Evə qayıdandan sonra isə gah heyvanlara ot verir, gah toyuq-cücəyə baxırdı. Onun valideynləri çox kasıb idi, fəhləyə verməyə pulları olmadığından hər işi özləri görürdü. Balaca oğlan bütün günü iş-güclə məşğul olar, yalnız günəş qürub edəndə bir saat istirahət edirdi. Bu bir saatı o, özünə sərf edirdi. O da evlərinin yaxınlığındakı təpənin başına çıxar, neçə mil o tərəfdəki başqa bir təpəyə baxardı. Həmin təpənin üstündə bir ev vardı, o evin pəncərələri qızıldan, brilyantdan idi. Pəncərələr elə parıldayırdı ki, balaca oğlanın gözləri qamaşardı. Bir müddət keçəndən sonra deyəsən, evin adamları pəncərələrin içindəki taxta laylarını örtərdi, bu vaxt ev adi kənd evlərindən biri kimi görünürdü. Oğlan fikirləşirdi ki, yaqın ailə üzvləri şam yeməyi yedikləri üçün pəncərənin taxta laylarını örtürlər.

Oğlan da onların şam yeməyi yediklərini güman edib özü də evlərinə gedir, südə çörək doğrayıb yeyərdi. Az sonra isə gedib yatardı.

Bir gün balaca oğlanın atası onu yanına çağıraraq dedi:

- Sən çox yaxşı uşaqsan. Mənə hər gün kömək edirsən. Öz zəhmətinlə istirahət günü qazanmışsan. Bu gün işləmə, nə istəyirsənsə et. Amma unutma ki, Allah bu günü sənə bəxş edib, bu gün də nəse bir yaxşı şey öyrən.

Oğlan atasına təşəkkür etdi, anasını öpdü, sonra cibinə bir parça çörək qoyub yola düzəldi. Qərara almışdı ki, pəncərələri qızıldan olan həmin o evi gedib tapsın.

Yol getmək oğlanın çox xoşuna gəlirdi. O ayaqyalın idi, yeridikcə tozda ayaq izləri qalırdı. Geri dönüb baxanda ona elə gəlirdi ki, ayaq izləri onu izləyir, onunla yoldaşlıq edir. Onun kölgəsi də onunla yanaşı gedirdi, sanki onunla oynayırdı. Gah qabağa qaçır, gah geri qalır.

Oğlan bir az gedəndən sonra acdı. O yol qırağındakı bir ağacın altın-

Qızıl pəncərələr

hekayə

da oturdu, cibinə qoyduğu çörəyi götürüb yedi, sonra yaxınlıqdakı çaydan su içdi. Özü yeyib doydandan sonra çörəyin qırıntılarını quşlara atdı. Anası ona belə öyrətmişdi.

Daha sonra o yoluna davam etdi.

Bir az da yol gedəndən sonra o yaşıl bir təpəyə çatdı, təpənin başına dırmaşdı, orda bir ev vardı. Ancaq deyəsən, evin pəncərəsinin taxta qapaqlarını örtmüşdülər, çünki oğlan ha baxsa da qızıl pəncərələri görə bilmirdi. O, evə yaxınlaşdı, pəncərələri görəndə hönkür-hönkür ağladı, çünki pəncərənin şüşələri adi şüşədən idi, qızıldan əsər-ələmət yox idi.

Evdən bir qadın çıxdı, oğlana baxıb mülayim səslə ondan nə istədiyini soruşdu.

- Mən evimizin yanındakı təpədən baxanda bu təpənin başında bir ev görürdüm. O, evin pəncərələri qızıldan idi, gəldim ki, qızıl pəncərələri olan o evi görə. İndi baxıb görürəm ki, pəncərələrin şüşələri adicə şüşə imiş.

Qadın ürəkdən gülüb dedi:

- Biz çox kasıb ailəlik. Mal-qara saxlayıb dolanırıq. Bizim pəncərələrimiz qızıldan deyil. Bir tərəfdən də, pəncərələrin şüşəsi qızıldan yox, şüşədən olsa daha yaxşıdır. Şüşədən baxanda hər tərəf daha aydın görünür.

Qadın oğlana dedi ki, eyvana çıxıb otursun, özü isə evə girib ona süd və qoğal gətirdi. Sonra gedib öz qızını çağırırdı ki, onunla oynasın. Qız da elə oğlan yaşda olardı. Qadın evə girib öz işiylə məşğul oldu, uşaqlar eyvanda tək qaldı.

Qız da oğlan kimi ayaqyalın idi, qəhvəyi rəngli çit don geyinmişdi. Onun saçları qızılı rəngdəydi. Lap oğlanın uzaqdan gördüyü evin pəncərələri kimi. Qızın gözləri səma kimi mavi idi.

Qız oğlanı tövləyə apardı, ona balaca, qara buzovu göstərdi. Buzovun altında ağ xalı vardı. Sonra oğlan da qıza özlərinin buzovundan danışdı, dedi ki, onların buzovu şabalıd rəngdədir, ayaqları isə ağdır. Onlar bir yerdə alma yedilər, dostlaşdılar, oğlan qıza qızıl pəncərələrdən danışdı. Oğlan qızıl pəncərələrdən danışanda qız başını tərpətdi,

dedi ki, o da qızıl pəncərələr haqda bilir, sadəcə, oğlan pəncərələrin hansı evdə olduğunu səhv salıb.

- Sən yolu düz gəlməmişən, - qız dedi. - Gəl mənimlə gedək, sənə qızıl pəncərələri olan o evi göstərəcəm.

Onlar qızgilin evinin arxasında ki təpəyə dırmaşdılar. Təpəyə dırmaşanda qız dedi ki, qızıl pəncərələri hər vaxt görmək mümkün deyil, yalnız günəş batanda görünür.

- Bunu mən də bilərəm, - oğlan sevincək dilləndi.

Onlar təpənin başına çatanda qız barmağını uzaqdan görünən təpəyə, o, təpənin başındakı evə uzatdı. O təpənin başındakı evin pəncərələri qızıldan və brilyantdan idi, par-par parıldayırdı. Oğlan bir az da diqqətlə baxanda ona məlum oldu ki, bu onların öz evidir.

Oğlan qızla xudahafizləşib ayrıldı. Ayrılarda ona ən yaxşı rəngli daşını bağışladı, üstündə qırmızı zolaq olan daşı. O neçə illər idi ki, bu daşı cibində gəzdirdirdi. Qız da ona üç dənə yabanı şabalıd verdi, biri tünd qırmızı, o biri xallı, biri isə süd kimi

ağ idi. Oğlan qıza söz verdi ki, yenə də onlara qonaq gələcək. Ancaq oğlan qıza nə öyrəndiyini demədi. O, təpədən endi, qız da təpənin başında dayanıb ona baxdı.

Oğlan uzun yol qət edib öz evlərinə qayıtdı. Evlərinə çatanda artıq hava qaralmışdı. Evlərində neft lampasını və buxarını yandırmışdılar. Lampanın şüaları və buxarının alovu pəncərədə bərk vururdu. O qədər parlaq görünürdü ki, lap qızıla oxşayırdı. Oğlan evlərinin qapısını açanda anası onu qucaqlayıb öpdü, balaca bacısı qollarını onun boynuna doladı. Buxarının yanında oturan atası başını qaldırdı, gülümseyib oğlundan soruşdu:

- Oğlum, günü necə keçirdin?

Oğlan dedi ki, günü çox yaxşı keçib.

- Nəse yeni bir şey öyrəndin? - atası ona ikinci sualı verdi.

- Bəli, öyrəndim, - Öyrəndim ki, bizim evin pəncərələri qızıldan və brilyantdan imiş.

İngilis dilindən tərcümə edən:
Sevil Gültən